

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. Ζ'.

Ο ΑΧΜΕΤ ΑΡΑΜΠΗ.

Οί ἀναγνώσται μας θά διεξέλθωσι μετ' εὐχαριστήσεως τὴν κάτωθι βιογραφίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς 9ης Ἰουλίου, ἢ ἀξιότιμος φίλος, ὁ Α'. διερμηνεὺς τοῦ Γεν. Προξενείου τῆς Ἑλλάδος κ. Γερ. Πεντάκης, μετέφρασε χάριν τῆς «Ἀνατολῆς» ἐκ τοῦ ἐνταῦθα περιοδικοῦ «Ἐλ—Τανκίτ» (Λεπτολόγου), οὗ συντάκτης εἶναι ὁ Ἀβδάλλας Ἐφένδης Ναδίμ.

Ὁ ἀρχὴ συνάδελφος ἐπιγράφει αὐτὴν οὕτω: «Περίληψις τῆς βιογραφίας τοῦ ἥρωος Ἀχμετ Βέη Ἀραμπη. Ὁ Θεὸς διαφυλάττει αὐτόν.»

Ἴδου αὕτη.

Ὁ γενναῖος οὗτος ἀνὴρ κατάγεται ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἐλ-Χωσέην, υἱοῦ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀποστόλου τοῦ Θεοῦ. Σάλλα ἀλλάχου ἀλείχη οὐδ' ἀλλάμ. (Ὁ Θεὸς εἶη αὐτῷ ἴλεως καὶ φυλάττοι αὐτόν ἐν εἰρήνῃ) (α)

Ἐγεννήθη κατὰ τὸν μῆνα Σεφὲρ τοῦ 1257 ἔτους τῆς ἐγείρας (1840) ἐν τινι χωρίῳ, καλουμένῳ Χαρίγετ Ράζνετ, τῆς ἐπαρχίας Σαρκίας. Ἀνατραφεὶς ἐν τῇ οἰκιακῇ

στέγῃ, ἐδιδάχθη τὸ ἱερὸν Κοράνιον καὶ τὴν θρησκείαν, τρέφων ἀείποτε διακαῆ κλίσιν πρὸς τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα. Ὅσακις ἔβλεπεν ἀφικνουμένους εἰς τὸ χωρίον του, ἢ διερχομένους ἐξ αὐτοῦ, στρατιώτας, ἠγάλλετο καὶ ἐνεθουσία. Ὁ πόθος του ἐπετείνετο ὀσημέραι, ὥστε ἐπὶ τέλους κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν κατὰ τὸν μῆνα Σεφὲρ τοῦ 1271 (1854) ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Μωχάμετ Σαῖδ Πασᾶ. Ἐκπαιδευθεὶς ἐν τῷ στρατῷ, ἠδδοκίμησεν. Ἐπεδόθη δὲ τόσον εἰς τὴν μελέτην τῶν στρατιωτικῶν κανονισμῶν, νόμων, καὶ διατάξεων, καὶ εἰς πᾶν εἶτι δέον νὰ γινώσκῃ εἰς ἄριστος στρατιωτικὸς, ὥστε κατὰ τὸν μῆνα Ραμπῆ-ἐλ-Ἀβέλ τοῦ 1287 (1870), ἔλαβε τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντισυντάγματάρχου, ἐξακολουθῶν νὰ φέρῃ αὐτὸν μέχρι τῆς πτώσεως τοῦ πρώην Κεδῖβου.

Ὁ Ἀχμετ Ἀραμπη οὐδέποτε ἐπαύσατο μεριμνῶν περὶ τῶν συμπολιτῶν του, ποθῶν πάντοτε τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα καὶ προσπαθῶν ὅπως οἱ ὁμοεθνεῖς του ἀπολαύσωσι τὴν ποθεινὴν ἐλευθερίαν. Ὑπέκρινεν πλὴν εἰς τὰς θείας βουλὰς, καὶ ποθῶν τὴν εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν τῆς χώρας, κατέπεινε τὴν στενοχωρίαν του, βλέπων τὰς καταπίψεις καὶ τὰ δεινοπαθήματα τοῦ λαοῦ, ὅτε

(α) Τὴν φράσιν ταύτην οἱ Μουσουλμάνοι θέτουσι πάντοτε ἀμέσως μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ προσήτου. Σ Μ.

κατά τὸν μῆνα Ρετζέπ τοῦ 1296 (1879) προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Συνταγματάρχου. Τότε ἔστρεψε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐκνόμων πράξεων τῶν ἰθυόντων τὰς τύχας τοῦ κράτους, καὶ εὗρεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο μέσον πρὸς σωτηρίαν, ἢ ἡ ἐκλογὴ καὶ συγκάσεις Βουλῆς.

Συνεφώνησεν ὅθεν μετὰ τῶν συναδέλφων του ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν Ἄλη Βέη Φέχμη, Ἀβδελάλ Βέη Χέλμη καὶ Ἀχμετ Βέη Ἀβδελ-Γαφάρ, ὅπως ζητήσωσι τὴν ἀπόδοσιν δικαιοσύνης καὶ ὑπερασπισθῶσι τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ.

Ταῦτα πληροφορηθεὶς ὁ Πρωθυπουργός, ἐπειράθη νὰ ματαιώσῃ τὰς ἐνεργείας τῶν μνησθέντων, διὰ τῆς γνωστῆς ἐν Κίσρ-ἔλ-Νιλ πράξεως. Δικασθέντες οὗτοι ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου, καταδικάσθησαν εἰς ὑπερορίαν, καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὸ δεσμοκτήριον.

Πληροφρη εἰς τοῦτο ὁ γενναῖος ἦρως καὶ ὑπέροχος τῶν συναδέλφων του Μωχάμετ ἐφένδης Ἐμπέδ, ταγματάρχης καὶ διοικητῆς τοῦ πρώτου Τάγματος, παρκαθὼν τοὺς ὑφ' αὐτὸν ἄνδρας, μετέβη εἰς τὰ φυλακὰς καὶ θρασύτας τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα, ἠλευθέρωσε τοὺς ἀξιωματικούς. Τὸ γεγονός τοῦτο συνετέλεσεν, ὅπως συνδεθῶσι πλειότερον αἱ καρδίαι τοῦ στρατοῦ μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν του. Τὸ πραξικόπημα τῆς Πρασκευῆς, 15 Σιχδάλ 1293 (28/9 Ἰουλίου 1881) ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συνδέσμου τούτου. Ὁ Ἀχμετ Ἀρχμπε ἔσωσε δι' αὐτοῦ τὴν πατρίδα καὶ τοὺς συναδέλφους του διὰ τοῦ Συντάγματος, τῆς ἐλευθερίας, τῆς συστάσεως Βουλῆς, τῆς πτώσεως τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τῆς κυρώσεως νέου στρατιωτικοῦ οργανισμοῦ.

Ἴδου δὲ καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἥρωος.

Ἀνάστημα ὑψηλόν, σῶμα μετρίου πάχους, ὄφρεις σύμμετροι, μέτωπον εὐρὺ, σῆρα εὐρέα, βραχίονες ρωμαλέοι· εἶναι πρῶτος καὶ προ-

σηνῆς, θεοσεβάστατος καὶ τακτικῶς προσευχόμενος. Ἰκετεύει πάντοτε τὸν προφήτην, (ὁ Θεὸς εἶη αὐτῷ ἴλεως καὶ φυλάττοι αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ), εἶναι εὐθύφρων καὶ κάτοχος τῶν παραγγελμάτων τῆς θρησκείας· ἀγαπᾷ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐδαφίων τοῦ Κορανίου καὶ τῶν παραδόσεων τοῦ Προφήτου, καὶ μηδὲν πράττει ἐκ τῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀπαγορευθέντων ἢ θεωρουμένων ἀθεμιτῶν. Εἶναι μετριόφρων, εὐπροσήγορος πρὸς τοὺς πάσχοντας, καὶ εἰς ἄκρον φιλόπατρις καὶ φιλόλαος, ἐπαινῶν πάντοτε τοὺς συμπολίτας του, καὶ ἐξαίρων τὰς πράξεις αὐτῶν. Λαλεῖ πάντοτε ἐσκεμμένως, μηδέποτε παρενοχλεῖ τοὺς ἐν συναναστροφῇ παρκαθημένους, λαλεῖ δὲ οὐ μόνον ἐμφρόνως, ἀλλὰ καὶ ἀποτελεσματικῶς. Γινώσκει καλῶς τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ χρονικά τοῦ λαοῦ, τὸ δὲ διάθεμα αὐτοῦ τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν μεταπολίτευσιν, εἶναι στερεώτατον.

Ὁ Ἀχμετ Ἀρχμπε ἀποστρέφεται τὰς παρκαδοξολογίας καὶ τοὺς κόλακας, κατηγορεῖ δὲ πάντοτε ὅσους ὑπερῆρονται, ἐνῶ εἰσὶν ἀνάξιοι ἐταίων. Τέλος εἶναι σώφρων, εὐγενῆς, μειλιχίος καὶ κάλλιστα ἀντεθραμμένος, ἢ δὲ χῶρα ἐπαίρεται καὶ κομπάζει διὰ τὸν Ἀχμετ Ἀρχμπε.

Ὁ Θεὸς διαφυλάττει αὐτόν.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀραβικοῦ).

ΓΕΡ. I. ΠΕΝΤΑΚΗΣ.

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ.

Ὁ ἀήρ εἶναι ἄχρους καὶ ἀόρατος. Ἀλλ' ἐπειδὴ πάντα τὰ σώματα ἔχουσι βάρος καὶ ὁ ἀήρ ἀναγκαιῶς ἔχει βάρος. Ἀπόδειξιν τούτου ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ διὰ τοῦ ἐξῆς πειράματος.

Λάβε ὑάλινον ἀγγεῖον σχήματος σφαιρικοῦ, φέρον στόμιον μετάλλινον καὶ στρόφιγ-

γα. Τὴν ὑάλινην ταύτην σφαιρὰν, ἣτις ἐξ ἀνάγκης περιέχει ἀέρα, ἀνάρτησον ἀπὸ τοῦ δίσκου πλασטיγγοῦ· εἰς τὸν ἕτερον δίσκον θέσον τὸ ἀνάλογον βάρος σταθμῶν. Ἀφοῦ εὗρες τὴν ἰσοροπίαν τοῦ ζυγοῦ, λάβε ἀεραντλίαν καὶ ἀφαίρεσον τὸν ἐν τῇ ὑάλινῃ σφαιρᾷ ἀέρα. Κλείσον εἶτα τὴν στρόφιγγα, ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν ἐν αὐτῇ νέαν εἰσροὴν ἀέρος, καὶ εἶτα ἀνάρτησον πάλιν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ δίσκου τῆς πλασטיγγοῦ. Θὰ παρατηρήσῃς ὅτι ἡ σφαιρὰ κατέστη ἐλαφροτέρα, καὶ ὁ ἀναγκασθῆς νὰ ἀρχειρέσῃς βάρη ἀπὸ τὸν ἕτερον δίσκον.

Εὗρέθη δὲ ὅτι ἐὰν ἡ σφαιρὰ ἔχῃ χωρητικότητα μιᾶς λίτρας, τὸ βάρος τοῦ ἀέρος της ἔσται γραμμ. 1, 3. Ἐὰν εἶναι 10 λιτρῶν, ὁ ἀήρ αὐτῆς θὰ ζυγίσῃ 13 γραμμ.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἀήρ εἶναι βάρυς, ἐνεργεῖ ἐξ ἀνάγκης θλίψιν τινὰ ἐπὶ τῶν σωμάτων τῶν εἰρισκομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Τὸ ἕδαφος, τὰ ὕδατα, οἱ ἄνθρωποι, τὰ ζῶα, ὅλα ἐν γένει τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, θλίβονται ὑπὸ τοῦ ἀέρος. Ἐὰν λάβωμεν κώδωνα πλήρη ἀέρος καὶ θέσωμεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὕδατος, ἐντὸς σκάφης ὑπάρχοντος, ὁ ἐντὸς τοῦ κώδωνος ἀήρ θλίβει τὸ καλυπτόμενον ὑπὸ τοῦ κώδωνος ὕδωρ, τὸ δὲ μὴ ὑπ' αὐτοῦ καλυπτόμενον, θλίβεται ὑπὸ τοῦ ἐκτὸς ἀέρος. Διὰ τοῦτο ὁ κώδων δὲν πληροῦται ὕδατος. Ἐὰν ὁμοίως ὁ ἐν τῷ κώδωνι ἀήρ ἀφαιρηθῇ δι' ἀεραντλίας, τότε, ἐπειδὴ οὐδεμίαν θλίψιν ἐνεργεῖ ὁ κώδων διὰ τοῦ ἀέρος του εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ καλυπτόμενον ὕδωρ, καὶ ἐπειδὴ ἐν τούτοις ὁ ἐκτὸς τοῦ κώδωνος ἀήρ ἐξακολουθεῖ θλίβων τὸ ἐν τῇ σκάφῃ ὕδωρ, θέλει τὸ ὕδωρ βιζισθῆ νὰ ὑψωθῇ ἐντὸς τοῦ κώδωνος, ἀφοῦ ἐξῶθεν μὲν ὑφίσταται πίεσιν, εἰσερχόμενον δ' εἰς τὸ κενὸν τοῦ κώδωνος, οὐδεμίαν ἀπαντᾷ ἀντίστασιν.

Ἄν ἀντὶ ὕδατος θέσωμεν ὑγρὸν βαρύτερον, ὑδράργυρον εἶπεῖν, καὶ ἀντὶ κώδωνος

λάβωμεν ὑάλινον σωλῆνα μήκους ἐνὸς μέτρου, ἠνεωγμένον κατὰ τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων καὶ κεκλεισμένον κατὰ τὸ ἄλλο διὰ στρόφιγγος προσηρμοσμένης ἐπὶ χαλκίνου παρορτήματος, τὸ πείραμα θὰ παράσχει ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἐξαγόμενον. Ἐὰν ἡ στρόφιγγς εἶναι ἀνοικτὴ καὶ ἀφίνη ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι, ὁ ὑδράργυρος θέλει μένει εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος ἐντὸς τοῦ σωλῆνος καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ, καθόσον ἡ ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ ἐνεργουμένη θλίψις ὑπὸ τοῦ ἐντὸς τοῦ σωλῆνος ἀέρος, εἶναι ὁμοία τῇ ἐνεργουμένη ἐξῶθεν ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ λοιποῦ ὑδράργυρου. Ἀλλ' ἐὰν δι' ἐλάμπτου σωλῆνος, προσηρμοσμένου εἰς τὴν στρόφιγγα, τὴν ἐπὶ τοῦ ὑαλίνου σωλῆνος, συγκοινωνήτῃ τὸ ἀνώτερον τοῦ ὑαλίνου σωλῆνος μέρος μετὰ τὴν πνευματικὴν ἀντλίαν, καὶ δι' αὐτῆς ἀρχειρεθῇ ὁ ἐν τῷ σωλῆνι ἀήρ, τότε οὐδεμίαν θλίψιν θὰ ἐνεργῆται πλέον ἐντὸς τοῦ σωλῆνος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐξωτερικὸς ἀήρ ἐξακολουθεῖ νὰ θλίβῃ πανταχόθεν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σωλῆνος, ἀναγκάζει διὰ τῆς θλίψεως ταύτης, τῆς μὴ ἰσοροπομένης ὑπ' οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως, τὸν ὑδράργυρον νὰ ὑψωθῇ ἐντὸς τοῦ σωλῆνος. Οὕτως ὁ ὑδράργυρος ὑψοῦται καὶ μένει ἠωρημένος εἰς τὸ ὕψος 76 ὑφεκατοστομέτρων κατὰ μέσον ὄρον, καθότι ἡ θλίψις τῆς ὅλης ἀτμοσφαιρικῆς στήλης, εἶναι δύναμις ἀκριβῶς ἰκανὴ νὰ ἰσοροπήσῃ μετὰ τὴν ὑδραργύρου τῆς αὐτῆς βάσεως καὶ ὕψους 76 ὑφεκατοστομέτρων. Δύναται τις ἄρα νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ ἀήρ ἐνεργεῖ ἐφ' ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς σωμάτων θλίψιν, παριστανομένην ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ βάρους στήλης ὑδραργύρου, ἐχούσης ὕψος 76 ὑφεκατοστομέτρα καὶ βάσιν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ θλιβομένου σώματος.

Τὸ μικρὸν σκεῦσμα, ὅπερ περιεγράψαμεν, ἦτοι ὁ ὑάλινος σωλῆν ὁ ἐμβαπτισθεὶς ἐντὸς σκάφης περιεχοῦσης ὑδράργυρον, καὶ ἐξ οὗ δύναται δι' ἀεραντλίας νὰ ἐξαχθῇ ὁ ἀήρ, περιέχει ὅλην τὴν θεωρίαν τοῦ βαρομέτρου, ἢ

τοι του ὄργανου του χρησιμεύοντος διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων του πρὸς καταμέτρησιν ἀκριβῆ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἐπὶ τῆς γῆς ἢ τῶν ὑδάτων ἐνεργουμένης πίεσεως.

Τὸ βαρόμετρον οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰμὴ ὑάλινος σωλὴν κεκλεισμένος κατὰ τὸ ἄκρον, ἀφ' οὗ ἐξήχθη ὁ ἀήρ καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ὑδράργυρος, ὑψούμενος διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον πολλὰ ἀόριστα περὶ τοῦ φαινομένου τῆς βαρύτητος τοῦ ἀέρος. Ὁ Ἀριστοτέλης παρεδέχετο μετὰ τῶν συγχρόνων του φιλοσόφων τὸ βᾶρος τοῦ ἀέρος, ἀλλὰ δὲν προέβαινε πλειότερον, καὶ δὲν ἤξευρε νὰ συναγάγῃ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης τὸ ἐλάχιστον συμπέραςμα πρὸς ἐπεξήγησιν τῶν φυσικῶν φαινομένων.

Πρὸς ἐπεξήγησιν τοῦ φαινομένου τῆς ἀνυψώσεως τοῦ ὕδατος ἐντὸς τῶν ἀντλιῶν, καὶ τοῦ ἐτέρου φαινομένου τῆς ἀνυψώσεως αὐτοῦ ἐντὸς σωλῆνος, ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ ὁποίου ρορᾷ τις, οἱ ἀρχαῖοι ἐδέχοντο τὴν ἀρχὴν τῆς *γρίκης τοῦ κενοῦ*· ἔλεγον δηλονότι ὅτι τοῦτο συμβαίνει, διότι ἡ φύσις «φρίττει εἰς πᾶν κενὸν διάστημα καὶ ἀγαπᾷ πάντοτε τὸ πληρες».

Ἡ ἰδέα αὕτη τῶν ἀρχαίων ἐπεκράτησε μέχρι τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

Συνέβη ὁμοίως τότε τὸ ἐξῆς. Εἰς τὸ μέγαρον τοῦ μεγάλου Δουκὸς τῆς Φλωρεντίας κατεσκευάσαν ὑδραντλίαν, ἵν' ἀνυψώσῃσι μέχρις αὐτοῦ τὰ ὕδατα τοῦ Ἄρνου. Τὸ ὕδωρ δὲν ἠδυνήθη νὰ ρθᾷ μέχρι τοῦ στομίου τῆς ἐκροῆς, καθόσον τὸ ὕψος τῆς ὑγρᾶς στήλης ὑπερέβαινε τοὺς 32 πόδας. Μάρτυς τοῦ φαινομένου τούτου ὁ Γαλιλαῖος, ἐξήγησε νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὸ, ἀλλὰ μ' ὄλην τοῦ νοός του τὴν βαθύτητα, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς θεωρίας τῶν ἀρχαίων.

Ὁ Τορικέλλιος, μαθητὴς τοῦ Γαλιλαίου, δὲν νύχαριστήθη εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ διδ-

σκάλου του καὶ, ἐγκύψας, ἔλυσε τὸ ζήτημα. Ἀπέδωκε τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος εἰς τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν. Πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἰδέας ἔκαμε πείραμα, ὅπερ ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς κατασκευῆς τοῦ βαρομέτρου.

Ὁ Τορικέλλιος ἐσκέφθη ὅτι ἐάν ἡ ἀτμοσφαιρική πίεσις ᾖ ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς τοῦ ὕδατος ὑψώσεως, ἡ πίεσις αὕτη εἶδει νὰ ὑψώσῃ ὑγρὸν, εἰδικῶς βαρύτερον τοῦ ὕδατος, εἰς ὕψος μικρότερον αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑδράργυρος εἶναι δεκάκις καὶ τετράκις εἰδικῶς τοῦ ὕδατος βαρύτερος, ὁ ἀνυψοῦτο δεκατέσσαρας φορὰς ὀλιγώτερον, ἤτοι κατὰ 28 μόνον δακτύλους.

Ἐλαβε λοιπὸν σωλῆνα ὑάλινον, μήκους 30 δακτύλων, ἐπλήρωσεν αὐτὸν ὑδραργύρου, καὶ τὸν ἀνέτρεψεν ἐντὸς λεκάνης, περιεχοῦσης ἐπίσης ὑδραργύρου. Τί εἶδε τότε μετ' ἄκρας ἀγαλλιᾶσεως; Ὅτι ὁ ὑδράργυρος ἔρθησεν εἰς ὕψος 28 δακτύλων ἀκριβῶς! Ἡ θεωρία τοῦ φυσικοῦ τούτου, δὲν ἐπεδέχετο πλέον ἀντίρρησιν.

Ὁ ἀθάνατος Γάλλος φιλόσοφος Βλ. Πασκάλ ἔσχε τὸ εὐτύχημα νὰ θέσῃ ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τὸ μέγα φαινόμενον τῆς βαρύτητος τοῦ ἀέρος, καὶ ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργουμένην πίεσιν ἐπὶ πάντων τῶν ὑγρῶν, ἐξηγήσας οὕτω πλῆθος φυσικῶν φαινομένων, ὧν τέως ἠγνοεῖτο ἡ αἰτία.

Μαθὼν κατὰ τὸ 1646 ὁ Πασκάλ τὰ περὶ τοῦ πειράματος τοῦ Τορικελίου, ἐπανελάβεν αὐτὸ ἐν Ρουέν μετὰ τινος φίλου του, καλουμένου Πετίτ, ἐπιθεωρητοῦ τῶν δυχρωμάτων τῆς πόλεως, ἐπεκτείνας δὲ τὸ πείραμα, ἤρξατο συμμεριζόμενος τὴν γνώμην τοῦ μαθηματικοῦ ἐκείνου.

Ἐπενόησα, ἔγραψεν ὁ ἴδιος τῆ 15 9βρίου 1647 πρὸς τὸν γαμβρὸν του Περιέρ, τὸ ἐξῆς. Νὰ ἐπικυρώσω τὸ σύνηδες πείραμα τοῦ κενοῦ πολλάκις τῆς ἡμέρας εἰς τὸν αὐτὸν σω-

λῆνα μὲ τὸν αὐτὸν ὑδράργυρον, πότε εἰς τοὺς πρόποδας καὶ πότε ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὄρους ὑψηλοῦ, τολάχιστον 500 ἕως 600 ὄργυιας, ὅπως δοκιμάσω ἐάν τὸ ὕψος τοῦ ὑδραργύρου ἐντὸς τοῦ σωλῆνος μὲν πάντοτε τὸ αὐτὸ, ἢ μεταβάλλεται. Τὸ πείραμα τοῦτο λύσι δριστικῶς τὸ ζήτημα. Διότι ἐάν τὸ ὕψος τοῦ ὑδραργύρου εἶναι μικρότερον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, δηλοῖ ὅτι ἡ πίεσις τοῦ ἀέρος εἶναι ἡ μόνη αἰτία τῆς ὑψώσεως, ἐπειδὴ βέβαιον εἶναι ὅτι ὀλιγώτερον πιέζει ὁ ἀήρ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους ἢ εἰς τοὺς πρόποδας».

Τὸ Πουὲ-δὲ-Δόμ, ὄρος ἐν Ἀλβέρνῃ, ὕψους 500 ὄργυιων, ἐξελέχθη ὑπὸ τοῦ Πασκάλ πρὸς ἐπαλήθευσιν τοῦ φαινομένου. Τὸ πείραμα ἐτετέλεσθη τῆ 20 7βρίου 1648 ὑπὸ τοῦ Περιέρ καὶ ἔδωκε τὸ ἐξαγόμενον, ὅπερ ὑπέθεσεν ὁ Πασκάλ. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τὸ ὕψος τοῦ ὑδραργύρου ἔρθησεν εἰς 26 δακτύλους καὶ 3 1/2 γραμ. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲ τοῦ ὄρους εἰς 23 δακτύλους καὶ γραμ. 2.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο πείραμα ἐπανελάβεν αὐθις ὁ Πασκάλ ἐν Παρισίοις ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου τοῦ Ἀγ. Ἰακώβου καὶ εὔρε τὸ αὐτὸ ἐξαγόμενον. Πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ πειράματος τούτου ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἀνήγειρεν ἀνδριάντα τῷ Πασκάλ, ὃν ἐτοποθέτησαν πρὸ τοῦ πύργου τοῦ Ἀγ. Ἰακώβου.

Τὸ ὄργανον τοῦ Πασκάλ δι' οὗ ἐγένετο τὸ πείραμα, ἔλαβε τὸ ὄνομα «βαρόμετρον».

Σήμερον εἰς τὸ βαρόμετρον δίδονται δύο διαφοροὶ μορφαί, ἅς ἀμφοτέρως ἐφεύρην ὁ Πασκάλ. Κατασκευάζεται δηλ. αὐτὸ ἢ διὰ *λεκάνης*, ἢ διὰ *σφαιρας*. Τὸ δεύτερον εἶναι τὸ εὐχρηστότερον.

Τὸ διὰ λεκάνης γίνεται οὕτω. Λαμβάνεται ὑάλινος σωλὴν 80 σχεδὸν ὑπεκκατοστομέτρων μήκους, καὶ 5—6 ὑποχιλιαμέτρων ζωωτερικῆς διαμέτρου, ἀνοικτὸς ἐκ τοῦ ἐνός

ἄκρου. Πληροῦται εἴτα ὑδραργύρου σχεδὸν κατὰ τὸ ἥμισυ, καὶ τίθεται ἐπὶ κεκλιμένης ἐσχάρης ἀνημμένων ἀνθράκων. Ὁ ὑδράργυρος βράζει καὶ οὕτως ἀπαλλάσσεται τῆς ὑγρασίας καὶ τοῦ ἀέρος ὃν περιεῖχεν. Ἀφοῦ τὸ μέταλλον ψυχρανθῆ, πληροῦται ὑδραργύρου ὅλος ὁ σωλὴν καὶ θράζεται ἐκ νέου, χωρὶς νὰ θερμανθῆ τὸ θράσεν ἤδη μέρος· ἐξέρχεται οὕτως ὅλος ὁ ἀήρ καὶ ἡ ὑγρασία. Ἀνατρέπεται ἔπειτα μὲ τὸ στόμιον πρὸς τὰ κάτω ἐντὸς σκαφιδίου πλήρους ξηροῦ ὑδραργύρου. Ἐπειδὴ δ' ὁ ἀήρ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ σωλῆνος, ὁ ὑδράργυρος καταβαίνει ἐν μέρει ἐν τῷ σωλῆνι καὶ μένει εἰς ὕψος, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει ἀήρ, ἀλλὰ κενόν. Τὸ κενὸν τοῦτο εἶναι τὸ λεγόμενον *βαρομετρικὸν κενόν*.

Ὁ σωλὴν καὶ τὸ σκαφίδιον ἐφ' οὗ ὁ σωλὴν ὑψοῦται, στερεοῦνται ἐπὶ σανίδος καθέτου, ἐχούσης κλίμακα διηρημένην εἰς βαθμοὺς καὶ δεικνύουσιν μετ' ἀκριβείας τὸ ὕψος τῆς ὑγρᾶς στήλης ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐν τῷ σκαφιδίῳ ὑδραργύρου. Τὸ ὕψος τοῦτο παριστᾷ τὴν ἐνεργουμένην θλίψιν ὑπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Τὸ σιφωνοδὲς βαρόμετρον κατασκευάζεται ἐξ ὑαλίνου σωλῆνος ἐκ δύο θραχιόνων κυρτῶν καὶ ἀνίσου διαμέτρου. Ὁ βαρύτερος καὶ εὐρύτερος μένει ἀνοικτὸς καὶ δέχεται τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν· ὁ μακρύτερος εἶναι κλειστὸς καὶ ἔχει ὕψος 80 σχεδὸν ὑπεκατοστομέτρων.

Κατὰ τὴν φυσικὴν ἀρχὴν, τὰ ὑγρά ἀνίσου πυκνότητος ἐντὸς δύο συγκοινωνούντων ἀγγείων, ἔχουσιν ὕψη κατ' ἀντιπεπονηθότα λόγον πρὸς τὰς πυκνότητας αὐτῶν. Ὅταν ἡ πυκνότης καὶ θλίψις τοῦ ἀέρος μεταβληθῶσι τὸ ἐν τῷ μακροτέρῳ σωλῆνι ὕψος τοῦ ὑδραργύρου θέλει ἐπίσης μεταβληθῆ, καὶ θέλει ἐξηγήσει οὕτω τὸν βαθμὸν τῆς θλίψεως ταύτης·

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν δύο τούτων εἰδῶν τοῦ βαρομέτρου, ὁ Ροβέρτος Χούζ, Ἄγγλος φυσικός, ἐφευρε τὸ διὰ βαθ' οδοίμου βρομέτρον. Τοῦτο εἶναι σιφωνοειδὴς καὶ παριστᾷ ἐξωτερικῶς διὰ βελόνης κινουμένης ἐπὶ κύκλου διηρημένου εἰς βαθμοὺς, τὰς κινήσεις τοῦ υδροαργύρου τὰς ἀντιστοιχοῦσας εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ὀλίψεως. Ἐπὶ τοῦ υδροαργύρου τοῦ βαρχέος σκέλους ἐπιπλέει σιδηροῦς κύλινδρος, ἰσορροπούμενος ἀκριβῶς ὑπ' ἀντιθέτου βάρους διὰ τροχλιάς. Καθ' ὅσον ὁ υδροαργύρος ὑψοῦται ἢ ταπεινοῦται, ἢ τροχλιά στρέφεται κατὰ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διεύθυνσιν, καὶ βελὸν προσηλωμένη ἐπὶ τοῦ ἄξονος αὐτῆς διατρέχει τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου. Τὸ βρομέτρον καὶ ἡ τροχλιά κρύπτονται ὑπὸ τῆς θήκης τοῦ ὀργάνου.

Ἡ οὐσιώδης ὅμως χρῆσις τοῦ βαρομέτρου δὲν εἶναι ἡ τοῦ καιροῦ πρόγνωσης, ἣτις μικρὰν ἔχει σημασίαν. Ἡ ἀληθὴς χρῆσις αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐκτίμησις τοῦ βάρους τοῦ ἀέρος καὶ τῶν μεταβολῶν του, ἣτις ἐστὶν ἀναγκασιότατη τοῖς φυσικοῖς διὰ τὴν γνῶσιν τῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου.

Τὸ βρομέτρον χρησιμεύει πρὸς δε εἰς τὴν καταμέτρησιν τοῦ ὕψους τῶν ὄρεων. Ἐπίσης χρησιμεύει καὶ εἰς τὸν ἀεροναύτην, διότι ἐξ αὐτοῦ πληροφορεῖται τὸ ὕψος εἰς ὃ εὐρίσκεται τὸ ἀερόστατόν του. Τὸ βρομέτρον λοιπὸν εἶναι ἐργαλεῖον πολὺτιμον καὶ χρησιμώτατον.

ΤΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΕΝΟΣ ΘΙΑΣΥΧΟΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια, ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ζ΄.

Ἐν μόνον μὲ παραγόρει, ὅτι ὁ νίκη μου οὐδενὶ ἐστοίχισε τὴν ζωὴν.

Περὶ τὴν πωτὴν ἐπανελαθόμεν τὴν ὁδοῖ πορείαν μας. Ἦτο ψῦχος δριμύτατον, ἀλλ' ὁ Μεγακάρλος μᾶς ἐβεβαίωσε ὅτι πρὸ τῆς νυκτός θὰ μᾶς εἰδιδέ τι πρὸς Θέρμαννιν.

Προχωροῦντες ἐπληροφοροῦμεθα παρὰ τῶν κατοίκων ὅτι οἱ ἄλλοι κατεῖχον τὴν ὁδὸν καὶ κυρίεον τὰς πλησιοχώρους κώμας! Ἀπερασίσαμεν ὅθεν νὰ διευθυνθῶμεν περαπλεύσας δασοῦς τινός.

Μόλις ἐκινήσαμεν πρὸς τὴν νέαν ὁδὸν μας, καὶ ἀνεκαλύψαμεν ἀπροσδοκῆτως ὅτι ἡ πεδίονας ἦν πεπληρωμένη ἐχθρικοῦ στρατοῦ, ἐξοπλισμένου καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ διακεκομμένην ἔχοντος τιν πρὸς τὸ δασὸς ὁδόν. δι' ἧς σκοπὸν εἰμεθα νὰ διαβῶμεν, ἵνα κρυφθῶμεν ἀπὸ τ' ὄμματι τοῦ ἐχθροῦ. Οὕτως ἀπωλέσθη καὶ ἡ τελευταία αὕτη καὶ μόνη ἑλλίπς σωτηρίας.

Εἰς τὴν στενοχωρίαν ταύτην ἡ ἐτοιμότης τοῦ ἄρχηγοῦ δὲν ἐμείνεν ἰσχύ. Καταταξάς οὗτος τοὺς στρατιώτας εἰς τὴν γραμμὴν, ἐτόίμους εἰς μάχην, μεθ' ὅλης τῆς ἰκανότητος καὶ ἐμπειρίας γεννηίου καὶ γεγυμνασμένου λοχαγοῦ, περιέευνε τὴν ρῆξιν. Δεξιόθεν εἶχόμεν πυκνὸν ἀναθῶνα, ἀριστερόθεν δὲ ἀτραπὸν, συντέμνουσαν τὴν ὁδὸν τοῖς πεζοῖς. Δούς ὁ Μεγακάρλος τὰς ἀναγκασίας διαταγὰς, ἤρξατο ὧδέ πως.

— Στρατιῶται! μνήσθητε ὅτι εἰσθε Ἠρώσι. Στεροῦμεθα σημαίας! Ἄδιόφορον! τὸ λευκὸν τοῦ πύλου μου πτερὸν ὥς χρησιμεύσῃ ὡς τοιαύτη· θιλετε συναντήσῃ αὐτὸ ἀείποτε ἐν τῇ ὁδῷ τῆς τιμῆς καὶ τῆς νίκης.

Αἱ λέξεις αὗται ἐνεθύμησάν μοι τὸν Ἐρρίκον Δ΄ τῆς Γαλλίας, ὅστις, ἐάν δὲν λαυθάνω, κατὶ παραπλήσιον εἶπεν, εἰς περίπτωσιν βεβαίως ἦττον ταύτης ἐπισφαλῆ.

— Ἐάν ὁμως δὲν δυνηθῶμεν νὰ νικήσωμεν, ἐξηκολούθησεν ὁ Μεγακάρλος, μένει ἡμῖν ὁ θάνατος τῶν ἀνδρείων. Ἡ μόνη διαφορὰ συνίσταται εἰς τοῦτο· ὅτι ἀντὶ νὰ μεθυσθῶμεθα εἰς

μογλοθράν τινα κώμην, συνδειπνοῦμεν τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὰ Ἠλύσια μετὰ τοῦ Σιέτζεν, τοῦ Σχθερίν καὶ τοῦ μεγάλου Φριδερίκου!

Καὶ ὁ Λεωνίδας αὐτὸς δὲν ἐδημηγόρησεν ἐν Θερμοπύλαις, πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας ἀποτεινόμενος, θερμότερον τοῦ ἀρχηγοῦ μας, ὅστις ἀκουσίως ἐπανελάβανε τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης! Ἐάν τις μ' ἠρώτα τί συνείβαινε εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Στρατιωτῶν, ἠδυναμῆν ἢ ἀπαντήσω, ὅτι αὐτοὶ προσέτιμων τὸν μαῦρον ἄρτον καὶ τὰ ἐπιτόπια χόρτα, τῶν ἀριτοκρατικῶν Ἠλυσιακῶν συμποσίων.

Ἐγὼ, καθὸ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος ἀρχηγός, ἤμην παρὰ τὸν ἀκανθῶνα. Ἴππευον μετ' ἀμφιβάλλου θάρρους καὶ ἐκίστοτε παρετήρουν τὸν κραθινοφόρον κατέχοντα τὴν ἀιστεῖαν μετὰ τοῦ ἵππικοῦ, ἕνθα αἱ τέσσαρες σιλιπυγὰς ἀπετελοῦν καταχθόνιον κρότον. Τότε ὁ Γερμανὸς Λεωνίδας, κεντῶν τὸν ἵππον του:

— Εὖγε! γενικὴ ὑπισπιστά, μοὶ λεγεῖ. Ἰδοὺ ἡ στιγμή, καθ' ἣν δεόν νὰ φανῇ ἐν δόξῃ ἡ ἰκανότης σου ἅπασα· ἀλλὰ, σ' ἐξορκίζω, μετριασον τὸ θάρρος σου· βαδίζον μετὰ φρονήσεως, μεθ' ὅσης βαδίζεις ἀνδρείας ὁ ἐχθρὸς εἶναι ὑπέρτερος τῶν ἰρήμων, καὶ ἀνμᾶς στενοχωρήσῃ ἐκ τοῦ πλείον, ἄς ὑπεχωρήσωμεν εἰς τὴν ὄπισθεν ἡμῶν κώμαν, ἄς ὀχυρωθῶμεν εἰς τὸ κοιμητήριον, καὶ ἄς ταφῶμεν ὅλοι ἐκεῖ!

Ταῦτα εἰπὼν, ὤρηθε κελπάζων.

Ἐν τούτοις ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ διέπραξε τολμηρὸν τι κίνημα ἐπὶ τῆς ἀτραπῶ, ἐπὶ τῷ καθαφ' ἱκοφῷ νὰ κυκείσῃ χωρὸν, διότι ἀτρομήτως ἐχώρησε πρὸς αὐτὴν. Ἐδὲν γουμίσιον τοῦτο οὐδὲν ἐὺ πρέεττῃσε τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἵππικοῦ μας, ὅστις μόλις τὴν παρετήρησεν, ὡς ἀποστάτης ἀγγελος βλασφημῶν, διέταξεν αὐτὴν νὰ ἐπαναλάτῃ τὴν ἐν τῇ δεξιᾷ πτέρυγι θέσιν, ἧς ἤρχον ἐγὼ. Ἡ στιγμή ἐκείνη ἐπέφερε τὴν δυστυχίαν μας πρὶν ἢ ἀρχίσωμεν τὴν μάχην. Ἰδοὺ πῶς.

Ἐνῷ οἱ στρατιῶται ἐνθουσιώδεις ἠκολούθουν μὲ τὰ βλέματα τὸ κίνημα τοῦ φορέου τῆς Ἐλισάβετ, ὁ ἐχθρὸς ἐρριψε τὸν πρῶτον πυροβόλισμὸν καὶ ἡ σφαῖρα ἔπεσεν ἐπὶ τῶν βαρελιῶν τοῦ οἰνοπνεύματος. Οἱ ἴπποι, τεταρμασμένοι, ἔτρεχον μετὰ τοῦ φορέου πρὸς τὴν πεδίονα καὶ μετ' αὐτῶν ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ, πρὸς πλείονα δὲ ἡμῶν δυστυχίαν, ἐνόμιζε, διὰ μετ' αὐτῆς ἐπέτα καὶ τὸ θάρρος τῶν στρατιωτῶν, ἐπιποθούστων μᾶλλον νὰ ροφήσωσιν ἅπαξ εἰσέτι τούλχιστον, τὸ ἄξιον ποτόν, καθίπερ συείθειζε ἢ ἀποκαλῆ αὐτὸ ὁ φίλος μου Μεγακάρλος.

Ἡ εὐπροσθοφιλὰ ἐφορήθη νὰ προχωρήσῃ ἡ ὀπιθοσυλακὴ δὲ ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν κώμην ἄγουσαν. Μα' αἰεὶ ὁ Μεγακάρλος, ὁ μεγάλου οὗτος στρατηγός, ἐφώεῖ «Κυπρός! ἔμπρος!» οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προχωρήσῃ ἐν βῆσιν. Ἐν τούτοις ἐλισμίντσε· διὰ τὸ πτερὸν τοῦ πύλου τοῦ ἦ· τὸ μέλλον δὴγηθῆσαι τοῦς στρατιώτας εἰς τὴν νίκην...

Δεύτερον πυροβόλημα ἐθύμθησε περὶ τὰ ὄρια μας· ὁ ἐκ φορέου ἵππος μου, δικάως ἐκπλαγείς· ἀπὸ τὸν δι' ἡ δὲν ἐπλίσθη ἐκεῖνον κρότον, μ' ἐρριψε χαριέντως εἰς νέον κίνδυνον.

Ἐορίστον ἐρωτικὸν ἐπὶ τῆς κώμης βλέμμα, ὅτε ἰδοὺ κρότος μέγας πυροβόλων καὶ σὺν αὐτῷ Δ' ἀγῶνοι τινὲς καλπιζόντες καὶ πρὸς ἡμᾶς διευθυόμενοι. Πάραυτα ἔκλαξα ὡς μάτιανός.

— Πῦρ! πῦρ! πῦρ!

Ἐχῶσα τὸν πύλον μου μέχρι τῶν δευθεαμῶν καὶ προσεπάθησα νὰ στρίψω τὸν ἵππον μου πρὸς τὴν κώμην. Ἄλλὰ πρὶν ἢ τὸν ὑποχωρέσω νὰ μὲ ὑπακούσῃ, μὲ ὑπήκουσαν οἱ στρατιῶται, νοήσαντες τὴν θέλησίν μου. Τὸ ἔντρομον ὄμας ζῶον, ἐφύγεν ὡς ραινόμενον μεταξὺ τριῶν Οὐσσαρῶν ἐχθρῶν, οἵτινες ἐξέκένωσαν ἐπ' ἐμοῦ τὰ πυροβόλα των, χωρὶς

εὐτυχῶς νὰ μὲ προβάλωσιν. Ὁ ἵππος ἐκάλπαζε πρὸς αὐτοὺς· καὶ ὅτε εἶδον ὅτι εἰσέτι δὲν ἐφρονέσθη, ἀλλ' ὅτι ἔτρεχον εἰς ἔφοδον, ἤλλαξαν σκοπὸν καὶ ἔφρευγον δρομαῖοι, παρατηροῦντες ἀεὶ ποτε ὄπισθέν των, μήπως ὁ Διάβολος ὑπὸ τὸ σχῆμά μου ἠτοιμάζετο νὰ τοῦς κτυπήτῃ. Στραφεῖς εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ δάσους ὁ ἵππος, εὐρέθη εἰς ἐπίπεδον θέσιν κατεχομένην ὑπὸ Γαλλικῆς ἐμπροσθοφυλακῆς. Ὁ σκοπὸς ἐπυροβόλησε κατ' ἑμοῦ τὴν αὐτὴν στιγμήν, καὶ ἦν ὁ ἵππος μου, πεσὼν εἰς χάσμα τι, μ' ἔρριψεν ἐκτάδην ἐπὶ τῆς χλόης. Ἄλλως τε ἂν ἐπιπτον εἰς τὸ χάσμα, θὰ ἐφρονεῖτο.

— Χαῖρε, Γρέττη, χαῖρε, κόσμε ἐπικατάρατε, ἐν ᾧ δὲν εὗρον ἄλλο ἢ πένιαν καὶ καταστραφῆς, ἐτονθόριζα βλέπων τοὺς Γάλλους ἐρχομένους νὰ μὲ κατακερματίσωσι.

Καὶ ἤτό τις ἔτοιμος νὰ τελήτῃ τὴν ἀποτρόπαιον πράξιν, ὁπότε οἱ τρεῖς ἐκείνοι Οὐσσάρου, οὗς περ πρότινος κατεδίωκον, ἦλθον εἰς ἀρωγὴν μου, λέγοντες ὅτι ἤμην ἀνδρεῖος καὶ ὅτι δὲν ἦτο πρέπον νὰ μὲ ἀποκτείνωσιν ὡς κύναι. Ὁ ἔπαινος οὗτος τῶν ἐχθρῶν μου ὑπερβαλλόντως μ' ὠρέλησεν.

Ἴδου ἐγὼ νῦν αἰχμαλώτος! Οἱ στρατιῶται μ' ἔφερον εἰς πλησιόχωρον οἶκον, ἐνθα εἰς Ταγματάρχης προεγευμάτιζε μετὰ τιγῶν ἀξιωματικῶν.

Ὅταν ὁ ὕψαντος διηγήθη πῶς διώκων τρεῖς οὐσσάρους μέχρι τῶν σκηνῶν των συνελήφθη, ὁ ταγματάρχης μ' ἠρώτησε τί μετέρχομαι. Τί ἠδυνάμην νὰ τῷ ἀπαντήσω; Τὸν ἐφημέριον τοῦ Χείλβαχ, τὸν καθηγητὴν, τὸν Διδάκτορα τῆς φιλοσοφίας; ὀλίγον ἤθελε μὲ πιστεύσει. Ἐδῶκα τὸν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ συμπεριωότερον τίτλον. « Τὸν Γενικὸν ὑπασπιστὴν », ἀπεκρίθη, ὡς μ' ὠνόμαζεν ὁ φίλος μου Μεγακάρου. Τότε ἐνόησα τὴν ἀλήθειαν τῆς κοινῆς παροιμίας:

« Δὲν κάμνει τὸν μοναχὸν τὸ φέρεμα. »

Τινὲς τῶν ἀξιωματικῶν διήρσαν τὴν προγευμὰ των μετ' ἑμοῦ, ὡς καὶ τὸν βορδιγάλιον καὶ καμπανίτην οἰνόν των. Ὁ Ταγματάρχης μ' ἐσέβετο πολὺ καὶ μάλιστα μοὶ ἀπέτεινε παρηγόρους λόγους.

— Αὐταὶ εἰσὶν αἱ τοῦ πολέμου περιπέτειαί, μοὶ ἔλεγεν εἰς ὑμᾶς πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν ὁ μέγας Φριδερικὸς καὶ ἡ νίκη τοῦ Ρουβᾶχ ἡμῖν δὲ σήμερον ὁ Ναπολέων καὶ ἡ μάχη τῆς Ζιέας. Εἶναι δίκαιον.

Μετ' ὀλίγον οἱ ἀξιωματικοὶ μὲ παρέδωκαν τοῖς σκοποῖς τῶν ἐμπροσθοφυλακῶν, μέχρι νέων διαταγῶν.

Καθήμενος παρὰ τὴν πυρὰν, ἐνεθυμούμην τὰ συμβάντα μου, ἐσυλλογιζόμην εἰ ν' ἀπέγεινεν ὁ Μεγακάρου, ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ καὶ οἱ πρὸς τὰς τοῦ οἴνοπνεύματος φιλάς πιστοὶ στρατιῶται. Πρὸς τοῦτοισ ἐσυλλογιζόμην καὶ περὶ τοῦ μέλλοντός μου. Οἱ ἀξιωματικοὶ μ' εἶπον ὅτι πιθανὸν νὰ μετενεχθῶ εἰς Φραγκοφύρτην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Γαλλίαν μὲ πρῶτην ἐκείσε αἰχμαλώτων ἀποστολήν.

Ἐλεγον πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν τῆς φρουρᾶς, ὅτι ἐὰν ὁ Ταγματάρχης μ' ἀπέλυε, ἐδίδον λόγον τιμῆς, ὅτι δὲν θὰ ἔδρακτον πλέον τὰ ὄπλα κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἄλλ' αὐτὸς μοὶ ἀπήντησεν ὅτι ἡ τύχη γενικοῦ ὑπασπιστοῦ ὑπῆγειο εἰς τὴν ἀπόφασιν ἀνωτέρου δικαστηρίου.

Νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Γαλλίαν, πτωχὸς ἐφκμέριος καὶ διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας! . . . εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου ἅπαντα τὸν βίον μου ἠθέλον ἔσως διανύσει εἷς τι φρούριον. . . Ὡ! πῶς ἐν μιᾷ στιγμῇ τὰ πάντα ἤλλαξαν! Ὡ! πόσον! πόσον ἐπεθύμουν σήμερον νὰ εὕρισκομαι εἰς τὸ ἀνώγειόν μου ἐν Βερολίῳ! Ἥμην εὐτυχῆς ὅταν, περαινῶν τὰς διδασκαλίας μου, ἐφειδόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης μου, ροφῶν τὴν ἀμβροσίαν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ταμβάκου μου, σκεπτόμενος ἡσύχως, ἐνατενίζων τὸν ὄριζόντα κατὰ τὴν ἀνατολήν τοῦ Ἡλίου, καὶ ἀνακυκῶν

εἰς τὸν νοῦν μου μὲ ἠδεῖαν χαρὰν τὴν προσέγγισιν τῆς Κυριακῆς, καθ' ἣν ἔμελλον νὰ ἴδω τὴν γλυκεῖάν μου Γρέττην ἢ κάλλιον κτηθήμενος εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ἀναγινώσκων τὸν Πλούταρχον, ἢ συνθέτων ποίημα διὰ τὴν ἐφημερίδα τῆς προσεχοῦς πρώτης τοῦ ἔτους!

Ἡ περὶ ποιημάτων ἰδέα μοὶ ἐνεθύμησεν ὅτι εἶχον εἰς τὸν σάκκον μου τὰ *Θριαμβευτικά* ἐπὶ μου τὰ ἤρπασα ταχέως, ἔρριψα πῆριξ ἐντρομον βλέμμα, καὶ τὰ ἔρριψα εἰς τὰς φλόγας. Ἐὰν τὰ ἐπὶ ταῦτα, ἐν οἷς ὁ Ναπολέων ἐζωγραφεῖτο ὡς ὁ τοῦ κόσμου ἐπικατάρτος, ἠθέλον πίσει εἰς Γαλλικὰς χεῖρας, θα μοὶ ἐστοίχιζον ἴσως τὴν ζωὴν. Διὸ τὰ ἐβλεπον ἀποπεφρούμενα εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἄλλοτε ἠθέλον αἰσθανθῆ ἐνδόμυχον χαρὰν, ἐβλέπων αὐτὰ ἐκτυπούμενα. Ἀπροσδοκῆτως δύο στρατιῶται, αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἔθελον νὰ μὲ κατακερματίσωσιν, ἐφάνησαν ἐνώπιόν μου.

— Τί καίετε αὐτοῦ; μοὶ εἶπον οὐχὶ εὐγενικῶ τῷ τρόπῳ.

Προσεπάθουν ν' ἀπαντήσω, ἀλλ' ἡ σύγχυσις μου ἐκορυφούτο καὶ ἡ σιωπὴ μου καθίστα τὴν πράξιν ἐγκληματικὴν.

Ἦτον ὅμως φανερὸν προσεπάθουν νὰ εὐρωσιν ἀφορμὴν. Μ' ἔφερον εἰς πεδιάδα, ἧτις ἐχρησίμευεν εἰς τὰ σώματα τῶν σκοπῶν ὡς σκηνώμα. μ' ἐγύμνωσαν δὲ ὀλοτελῶς ὑπὸ τὸ πρόβλημα τοῦ νὰ ἐρευνήσωσι διὰ μεγάλης ἀξίας ἔγγραφα. Ἀφοῦ μοὶ ἀφῆρσαν ὅτι μετ' ἑμοῦ ἔφερον, ἀνεχώρησαν, καὶ ἀγνωστὸν τί ἔγειναν οἱ πονηροὶ ἐκεῖνοι καὶ ἡ στρατιωτικὴ μου ἀποσκευή.

Τὴν ἐπιούσαν ἠρωτήθη παρ' ἀξιωματικοῦ τινος περὶ τῶν πυρποληθέντων ἐγγράφων καὶ ἐπειδὴ διῆσχυριζόμην ὅτι ἦσαν οἰκογενειακά, μ' ἔφερον ἐν μέσῳ σκοπῶν εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον.

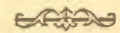
Διέτρεξα τρεῖς λεύγας ἐν ψυχροτάτῃ ἐσπέ-

ρξ τοῦ τέλους Ὀκτωβρίου. Μικρὰ σειρὰ πυρῶν ἐδείκνυε τὸ τέλος τῆς ὀδοπορίας μας. Μὲ ὠδήγησαν εἰς ὑπερμέγεθες καὶ ὠραῖον οἰκημα, παρὰ τῇ κώμῃ, ἐνθα ἐστρατοπέδευον οἱ Γάλλοι εἰς κάθε ἐξώστην ἐφάνετο φῶς πολλοὶ ἀξιωματικοὶ ἐνδεδυμένοι ὑπερψάνους στραλάς, εἰσῆρχοντο καὶ ἐξῆρχοντο ἀδυσκόπως. Εἰσῆλθον γέμων πληοῦ καὶ ἡμίγυμος εἰς δωμάτιόν τι, ἐνθα ἀξιωματικοὶ τινες ἔγραφον. ἄλλοι ἐδίδον καὶ ἐλάμβανον διαταγὰς. Εἰς αὐτῶν ἀνέγνωσε τὴν ἐκθεσιν, ἧτις ἐνδιελάμβανε τὰ περὶ ἐμὲ, καὶ μὲ ἠρώτησε περὶ τοῦ ὄνοματός καὶ βαθμοῦ μου. Ἀκολούθως, χωρὶς οὔτε κἀν νὰ ἀτενίσῃ πρὸς με.

— Θέσατέ τον, εἶπε, μὲ τοὺς αἰχμαλώτους.

Ἄλλος ἀξιωματικὸς παρετήρησε τὴν εἰσεινὴν κατάστασίν μου, καὶ μ' ἐβεβαίωσε ὅτι θέλει φροντίσει δι' ἐν φέρεμα. (ἀκολουθεῖ).

ΤΟ ΖΑΤΡΙΚΙΟΝ.

Τὸ ζατρίκιον συνίσταται ἐκ μικρῶν τεμαχίων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ξύλου, παριστανόντων διάφορα ἀντικείμενα καὶ διαιρουμένων εἰς δύο μέρη. Ἀφ' ἐνὸς τίθενται 16, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἕτερα 16. Διαφέρουσι δὲ ταῦτα κατὰ τὸ χρῶμα. Δι' αὐτῶν παίζεται τὸ ζατρίκιον ἐπὶ ἄβακος τετραγώνου, διαιρουμένου εἰς 64 τετραγωνίδια.

Τὸ παιγνίδιον τοῦτο εἶναι τὸ εὐγενέστερον πάντων, ἀπαιτεῖ δὲ καὶ γύμνασιν ἰκανὴν, διότι δὲν εἶναι τυχηρὸν.

Ὁ Ginguene λέγει ὅτι τὸ παιγνίδιον τοῦ ζατρίκιου εἶναι εἶδος γυμναστικῆς τοῦ νοῦς, ὅστις ἀσκεῖται διὰ τοῦ μέσου τούτου εἰς τὸ νὰ προβλέπῃ καὶ προνοῇ μέγαν ἀριθμὸν συνδυασμῶν καὶ περιπτώσεων, ὑπερ ὁζῶναι αὐτόν.

Ἡ ἐκμάθησις τῶν ὀνομάτων καὶ κινήσεων τῶν τεμαχίων τοῦ ζατρίκιου, εἶναι ἔργον μιᾶς μόνης ὥρας. Ὅπως ὅμως μάθη τις νὰ

παιζή κελύς και νικᾷ τὸν ἀντίπαλον, δέον νὰ ἐξασκηθῆ ἐπὶ χρόνον μακρὸν, καὶ νὰ μελετήσῃ τὰ βιβλία, ἅπερ ἐπὶ τούτῳ ἐγράφησαν, καὶ τὰ ὁποῖα λαλοῦσι περὶ πάσης λεπτομερείας καὶ εἰδικῆς περιπτώσεως.

Ἄλλ' ὁ σκοπὸς ἡμῶν δὲν εἶναι νὰ διδάξωμεν τὸ ζατρίκιον. Ἐνταῦθα πρόκειται νὰ ἀφηγηθῶμεν μόνον τὴν ἱστορίαν του (α).

Ὁ Παλαμῆδης φησινεταί ὅτι ὑπῆρξε κατὰ τινος ὁ ἐφευρέτης τοῦ ζατρίκιου κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ὅπως σκοπῶνται τὰς ὥρας, τὸ δὲ λαγόμενον, κατὰ τὴν μακρὰν ἐκείνην πολιτικὴν οἱ στρατιῶται, παίζοντες διὰ τοῦ πολεμικοῦ τούτου παιγνιδίου.

Ὁ Fréret ὁμοίως ὑπεστήριξεν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι οὐδ' αὖτως ἐγίνωσκον τὸ ζατρίκιον, τοῦλάχιστον ὡς σήμερον παίζεται, καὶ ὅτι ἀργότερον οἱ Ἕλληνας παρέλαβον αὐτὸ περὶ τὸν ΣΤ' αἰῶνα, ἐπὶ τῆς βασιλείας Χοσρόου τοῦ Μεγάλου, παρὰ τῶν Περσῶν, οἵτινες ἐδιδάχθησαν αὐτὸ παρὰ τῶν Ἰνδῶν φησινεταί ὅμως ὡς βέβαιον ὅτι τὰ τεμάχια, ἅπερ κατετίθησαν εἰς τὸν ἀρχαῖον ναὸν τῆς Τύχης, περὶ ὧν λαλεῖ ὁ Πανυσάνης, οὗτινος τὸ ὄνομα σημαίνει παῦσαι ἀνάγκας, ἀνήκον εἰς τὸ ζατρίκιον. Ἄλλ' ἐκεῖνο θὰ ἦτο ἄλλου εἶδους ζατρίκιον.

Τὸ σημερινὸν φησινεταί ὅτι ἐφευρέθη ἐν Κίνα ἢ ἐν Ἰνδοστάν. Ὁ ἱππ. Γουλιέλμος Jones παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην. Εἰς τὸ σύγγραμμά του «Ἀσιατικὰ ἔρευναι», γράφει: «Δὲν δυνάμεθα ν' ἀρεσθῶμεν εἰς τὴν μαρτυρίαν τῶν Περσῶν, οἵτινες καὶ τοῖς εἰσὶ προθυμώτατοι νὰ ἀντιποιδῶνται τὰς ἐφευρέσεις τῶν ξένων ἐθνῶν, ὁμολογοῦσι μ' ὅλον τοῦτο ὅτι τὸ ζατρίκιον παρέλαβον παρὰ τῶν Ἰνδῶν κατὰ τὸν ΣΤ' αἰῶνα μ. Χ; Τὸ ζατρίκιον ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων ἦτο γνω-

(α) Περὶ ζατρίκιου ἰδὲ καὶ «Ἀνατολῆς» τομ. Δ' σελ. 49.

στὸν ἐν Ἰνδοστάν ὑπὸ τὸ ὄνομα Χατουράγκα, ὅπερ δηλοῖ α οἱ τέσσαρες Ἀγκάς». Ἄλλα δὲ σημαίνει μέλη στρατοῦ, καὶ μέλη στρατοῦ ἐκάλουν τοὺς ἐλέφαντας, ἵππους, ἀμάξας καὶ πεζοὺς ὀπλίτας. Τοιαύτην ἔνοιαν ἔχει ἡ λέξις Ἀγκάς παρ' ἅπασιν τοῖς ἐπικοῖς ποιηταῖς τῆς μνησθείσης χώρας. Οἱ ἀρχαῖοι Πέρσαι παρεμύθωσαν τὴν λέξιν καὶ ὠνόμασαν τὸ ζατρίκιον σατράγκ' ἀλλ' οἱ Ἀρχαῖοι, οἵτινες κατέκτησαν μετ' οὐ πολὺ τὴν Περσίαν, μὴ ἔχοντες στοιχεῖα ἐν τῷ ἀλφαβῆτων ἱκανὰ νὰ ἐκφράσωσι τὴν μνησθείσαν λέξιν, παρέφθειραν αὐτὴν πλείοτερον, ὀνομάσαντες τὸ παιγνίδιον σατράνι. Ἡ λέξις αὕτη μετεδόθη εἰς τοὺς νεωτέρους Πέρσας καὶ ἐπὶ τέλους εἰς τὰς διαλέκτους τῶν Ἰνδιῶν, ἐνθα τὴν ἀληθῆ καὶ ἀρχικὴν λέξιν μόνον οἱ πεπαιδευμένοι γινώσκουσι. Τοιοῦτοτρόπως ἐκφραστικῶτάτη λέξις τῆς γλώσσης τῶν Βραχμάνων, διὰ διαδοχικῶν παραφθορῶν (ἀξεδράζ, σάκη, ἐσέκ, σέκ), ἐφθασε μέχρι καὶ τοῦ νὰ μεταμορφωθῆ εἰς exchequer, ὅπερ ἐστὶν ὄνομα ὑψηλοῦ τῆς Ἀγγλικῆς Δικαστηρίου!

Τὸ ζατρίκιον εἰσήχθη εἰς τὴν Εὐρώπην, ὡς οἱ πλείστοι πιστεύουσιν, ἐπὶ τῶν σταυροφορῶν.

Εἶναι δὲ αὐτὸ τὸ μόνον παιγνίδιον, ὅπερ δὲν ἀπαιτεῖ τὴν μεσολάθεισιν συμφέροντος πρὸς τέρψιν. Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τέρπει καὶ εὐχαριστεῖ. Εἶναι προσέτι τὸ μόνον, ὅπερ δύναται νὰ παίζεται δύο, μακρὰν ἀλλήλων εὐρισκόμενοι. Ὑπάρχουσι παραδείγματα πολλῶν παικτῶν παιζάντων ἀπὸ Λονδίνου εἰς Πεκκίον, ἢ ἀπὸ Λονδίνου εἰς Ἐδιμβούργον μεγὰλα χρηματικὰ ποσά.

Διηγούνται ὅτι Βραχμάνος τις, παίζων μετὰ τινος Ἰνδοῦ Βασιλέως ζατρίκιον, ἠθέλησε νὰ διορθώσῃ τὴν ἀφροσύνην του, διὰ τοῦ παιγνίου τούτου, εἰπὼν αὐτῷ ὅτι καθὼς ὁ Βασιλεὺς τοῦ ζατρίκιου ἔχει ἀνάγκην φρο-

ρίων, ἵππων, ἀξιοματικῶν, καὶ στρατιωτῶν, ὅπως ὑποστηρίζεται, καὶ πολλὰς εἰς ἀπλοῦς στρατιώτης (πίονι) σώζει αὐτὸν ἐκ βεθαιῶν ὀλεθροῦ, οὕτω καὶ ὁ πραγματικὸς Βασιλεὺς πρέπει ν' ἀγκυρᾷ ὅλους, καὶ ὅλους νὰ ἐκτιμᾷ, διότι πάντες εἰσὶν ὠφέλιμοι καὶ χρήσιμοι αὐτῷ. Ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖνος, θέλων ν' ἀνταμείψῃ τὸν Βραχμάνον διὰ τὸ μάθημα τοῦτο, τῷ ὑπεσχέθη νὰ τῷ χάρισῃ ὅ,τι ἠθέλησε ζητήσῃ. Ὁ Βραχμάνος ἐζήτησε νὰ τῷ χάρισῃ ὁ Βασιλεὺς κόκκον σίτου, ὃν ὅμως νὰ διπλασιάσῃ τὸσάκις, ὅσα εἰσὶ τὰ τοῦ ἄβου τοῦ ζατρίκιου τετραγωνίδια. Ἦτοι νὰ θέσῃ ἕνα κόκκον διὰ τὸ πρῶτον τετραγωνίδιον, δύο διὰ τὸ δεύτερον, τέσσαρας διὰ τὸ τρίτον, ὅκτω διὰ τὸ τέταρτον, καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Ὁ Βασιλεὺς ἐδέχθη ἄνευ ἀντιρρήσεως. Ἄλλ' ἔμεινε βεβουλισμένος εἰς σοβαρὴν σκέψιν, ὅπότεν οἱ θεσχυροφύλακες του εἶπὺν ἀνήγγειλον ὅτι τὸ παραχωρηθὲν ποσὸν σίτου δὲν ἠδύνατο ν' ἀγορασθῆ οὐδὲ δι' ὅλων τῶν κεφαλαίων τοῦ ταμείου του.

Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἄλλοτε τὸ ζατρίκιον ἦτο τὸ προσφιλεῖς τῶν Ἡγεμόνων παιγνίδιον, καθότι τοῦτο ὠμοίωζε τοῖς ἐλιγμοῖς τῶν στρατῶν ἐν καιρῷ πολέμου.

Ὁ Ταμερλάνος (α) ἠγάπη θερμοῦς τὸ παιγνίδιον τοῦτο. Ὁ Ἀγγλος Hyde, ὅστις ἔγραψε περὶ τῆς θρησκείας τῶν Περσῶν, διηγεῖται ὅτι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του ὑπῆρχον ἐν τῷ θεσχυροφυλακείῳ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου ζατρίκια ἐξ ἐλέφαντος, ἀνήκοντα Κερὸλφ τῷ Μεγάλῳ. Ἡγεμόνες τινὲς, οἷος ὁ Δουδοβίκος Θ' καὶ ὁ Καζιμίρας Β' τῆς Πολωνίας, ἀσπληρῶς ἠμπόδισαν τὸ παίζειν ζατρίκιον, ἀλλ' οὐδεὶς ὑπήκουσεν εἰς τὰς τοιαύτας διατάξεις. Ὁ Λουδοβίκος ΙΓ' τῆς Γαλλίας εἶχε ζατρίκιον ἐξ ὑφάσματος ἐν σχήματι προσκεφαλίου. Οὕτως ἠδύνατο ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖνος

(α) Τὸν βίον τοῦ Ταμερλάνου ἰδὲ ἐν «Ἀνατολῇ» τομ. Γ' σελ. 37.

νὰ παίζει ζατρίκιον ὡς καὶ ὅταν ὠδοιπόρῃ δι' ἀμάξης.

Λέγεται πρὸς δε ὅτι ὁ δὸν Ἰωάννης τῆς Αὐστρίας μετέβαλεν ὀλόκληρον δομάτιον εἰς ζατρίκιον. Τὰ τετραγωνίδια τοῦ μεγίστου τούτου ἄβου ἦσαν ἐκ μαρμάρου λευκοῦ καὶ μελανοῦ. Ἀντὶ τεμαχίων μεταχειρίζετο ἀνθρώπους.

Ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ ἰδίως ἐν Βενετίᾳ, κατὰ τοὺς αἰῶνας ΙΒ' καὶ ΙΣΤ' κατεσκευάσθησαν πολυτελέστατα ζατρίκια ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Τοσαῦτα περὶ ζατρίκιου ἐγράφησαν μέχρι τοῦδε συγγραμματα, ὥστε ἅπαντα, συλλεγόμενα, ἠδύνατο ν' ἀποτελέσωσι μικρὰν βιβλιοθήκην. Διότι δὲν ἠρεσθήσαν τινὲς τῶν συγγραφέων εἰς τὴν συζήτησιν καὶ διδασκαλίαν τῆς τέχνης τοῦ παίζειν καὶ εἰς τὴν ἀναγρῆσιν τῶν κανόνων τοῦ παιγνιδίου, ἀλλ' ἠθέλησαν νὰ εὐρωσι καὶ ἀλληγορίαν ὑπάρχουσαν ὀθην ἐν αὐτῷ. Ποῦ δὲν φθάνει ἡ τῆς φαντασίας ἰδιοτροπία!

Περὶερρον εἶναι τὸ ποίημα τοῦ Ἰερωνύμου Vida τὸ ἐπιγραφόμενον Ζατρίκιος ἐγράφη λατινιστὶ κατ' ἀπομίμησιν τῆς Αἰνειάδος τοῦ Βιργιλίου. Ἀνάγνωσιν τοῦ ποιήματος διδίδει ἡμῖν ὁ Ginguene. Ἴδου αἴτη.

Ἡ σκηνὴ ἄρχεται ἐν Αἰθιοπίᾳ, ἐνθα ὁ Ζεὺς καὶ οἱ λοιποὶ Θεοὶ συνέρχονται, ὅπως τελέσωσι τοὺς γάμους τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Ἑστίας. Μετὰ μεγλοπρεπῆς συμπόσιον, ὁ Ὀκεανὸς, θέλων νὰ διασκεδάσῃ τοὺς δαιτημόνας, παρουσιάζει αὐτοῖς ζατρίκιον παρ' αὐτοῦ ἐφευρεθὲν, δι' οὗ συνεχῶς διασκεδάσουσι αἱ Νύμφαι καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ Ὀκεανοῦ κάτοικοι. Ἀναπτύσσει αὐτοῖς τοὺς κανόνες καὶ τὴν θεωρίαν. Εἶτα παρατάσσει αὐτοὺς εἰς δύο ἐχθρικοὺς στρατοὺς καὶ ὑπενημιάζει ἐκάστω τῶν παζόντων τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα. Ἡ μάχη ἄρχεται διὰ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς. Μετ' ὀλίγον οἱ μαχηταὶ προχωροῦσι, συμπλέ-

κονται, ώθούονται, επαναρρίζουσι τήν μάχην, ήτις καθίσταται τέλος γενική. Δι' επικουρόν του ψάλλει ο ποιητής τὰ επεισόδια, τήν γενικότητα, τους θριάμβους των σπουδαιοτέρων μαχητών, και λέγει ότι ο Ζεύς εις τὸ φιλοπόλεμον τοῦτο παιγνίδιον εὔρε τέρψιν, ἢν μετέδωκε τοῖς λοιποῖς Θεοῖς, καταρθώσας διὰ τοῦ Ζατρίκιου νὰ κάμη αὐτοὺς νὰ λησμονήσωσι τὰς ἔριδας καὶ τὰ πάθη των. Ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ Ἀπόλλων ἐξελέχθησαν ὅπως παίξωσι μόνοι Ζατρίκιον. Οἱ λοιποὶ Θεοὶ διεσκέδαζον, θεώμενοι τῆς μάχης τὰ επεισόδια. Ὁ Ἑρμῆς ἐκέρδησε τὴν πρώτην παρτίδα, ὃ δὲ πατήρ των Θεῶν ἔδωκεν αὐτῷ ὡς δῶρον τὸ κηρύκειον. Ἐπὶ τέλους ὁ Ζεύς ἐδωρήσατο εἰς τὴν Ζατρίκιδα, ἀγαπητὴν αὐτῷ νύμφην, ἄβικκα, οὗ τὴν μυστηριώδη χρῆσιν τῆ ἐδίδαξεν, αὕτη δὲ διέδωκε τὸ παιγνίδιον εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐκτοτε τὸ Ζατρίκιον ἔλαβε τῆς νύμφης τὸ ὄνομα.

Ἡ Ζατρίκιὰς τοῦ Vida μετεφράσθη Ἴταλιστὶ ὑπὸ τοῦ Perrone, ἀλλ' οὐχὶ πιστῶς. (Ἐκ τοῦ Ἴταλικοῦ).

ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΧΟΝΗΝ

ΚΑΙ Τ' ΑΝΑΜΑΙΝ.

— ❦ —

Ὁ περιφημότερος ἀνταποκριτὴς (reporter) των ἐν Ἀμερικῇ ἐφημερίδων, ἦτο ὁ Πικνιούζ. Παρομιμώδεις εἰσὶν ἐν Ἀμερικῇ ἡ δραστηριότης του καὶ αἱ ἐφευρέσεις του πρὸς ἀκριβῆ τοῦ ἔργου του διεξαγωγῆν. Ὅπως ἀρυσθῆ εἰδήσεις, εἰσέδυσεν εἰς τὰς οἰκογενεὰς ὑπὸ τοῦς φανταστικωτέροις μετεμφοισμούς. Ὅπως συντάξῃ ἔκθεσιν περὶ τοῦ φρενοκομείου ἀκριβῆ, ἐκλείσθη ὡς πρελλὸς ἐπὶ τρεῖς μῆνας εἰς τὸ ρηθὲν κατάστημα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ κατὰ των Ἰνδῶν πολέμου, παρεκλούθει ἐκ τοῦ πλησίον τοῦς μαχομένους, οἱ δὲ Ἰνδοὶ, συλλαβόντες αὐτὸν, ἐξέ-

δειραν τὴν κεφαλὴν του· ἡμιθανὴς δὲ ἤδυνθη νὰ φθάσῃ συρόμενος εἰς τηλεγραφικὸν σταθμὸν, τρεῖς λεύγας ἀπέχοντα, ὅπως τηλεγραφῆσῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα τὸ συμβάν. Ἦτο ἐν ὀλίγοις ἔκτακτος ἀνταποκριτὴς. Ἡ ἐφημερίς «Ἥλιος» τοῦ Κικιάγου, τῷ ἐπλήρωνεν 20,000 ταλλήρων κατ' ἔτος.

Εἶχε καταδικασθῆ εἰς θάνατον ὁ Οὐίλκερς, ὅστις ἐφόνευσε δύο κυρίας. Ἦτο δὲ ὁ Οὐίλκερς αὐτὸς, ἀνὴρ μεγάλης εὐφροσύνης. Ὑπῆρξε τραπεζίτης, εἶτα δὲ συγγραφεὺς μυθιστοριῶν ἐπαινεθεισῶν μεγάλως.

Ἐπρόκειτο νὰ δικασθῆ τῇ 29 Ἰουλίου. Αἱ ἐφημερίδες ἔγραφον τί ἐπραττε, τί ἔλεγε, τί ἔρωγεν ἐν τῇ φυλακῇ. Ὁ Πικνιούζ ἔλαβε μετ' αὐτοῦ συνεντεύξεις τινὰς, καὶ κωτῶρθεσε νὰ λάβῃ τὴν ὑπογραφήν του, ἢν ἐδημοσίευσεν διὰ ζυλογραφίας εἰς τὴν ἐφημερίδα.

Θέλων ὁ Πικνιούζ νὰ συντάξῃ λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς ἀπαγχονίσεως τοῦ Οὐίλκερς, ἐτοποθετήθη παρὰ τὴν ἀγχόνην ἀπὸ τῆς 6ης ὥρας τῆς πρωίας. Πλήθος πολὺ θεατῶν συνέρρευσε, ἀλλ' ὁ Πικνιούζ, καθὸ δημοσιογράφος, κατεῖχε θέσιν πλησιέστατα. Ἦτο ἐνδεδυμένος φαιὰ ἱμάτια καὶ ἐκράτει μολυβδοκόνδυλον.

Τῇ 3 ὥρα μ. μ. ἐνεφανίσθη ὁ καταδίκος, οὗ προηγείτο μὲν ὁ Ἀστυνόμος, εἶπετο δὲ εἰς ἱερῶς καὶ ἱκανοὶ δεσμοφύλακες.

Ἄμα ἀφίκετο ὁ Οὐίλκερς, ὅστις εἶχεν ἠράκλειον δύναιον, εἰς δύο βημάτων ἀπὸ τῆς ἀγχόνης ἀπόστασιν, δι' ἐνὸς καὶ μόνου ἰσχυροῦ τιναγμοῦ ἀπέκοψε τὰ σχοινία δι' ὧν εἶχον δέσει τὰς χεῖρας του, καὶ ριφθεὶς ὡς βοῦς ἄγριος εἰς τὸ πλῆθος, ἐγένετο ἀφανής. Ὁ δραστήριος ἀνταποκριτὴς Πικνιούζ ὤρμησεν ὀπισθεν αὐτοῦ, ὅπως ἐκ τοῦ πλησίον παρετηρῆ τὰ συμβησόμενα.

Ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ἐκπληξίς ἐξωγραφῆθη εἰς τὰ πρόσωπα πάντων. Εἶτα ὁμο-

στυνόμος καὶ οἱ φρουροὶ του ἔσπευσαν εἰς καταδίωξιν τοῦ δραπέτου.

Οἱ ἀναγνώσται πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶσιν ὅτι ὁ Πικνιούζ ἦτο ἐνδεδυμένος φαιὰ. Δυστυχῶς δὲ ὁ Οὐίλκερς κατὰ μοιραίαν σύμπτωσιν ἔφερεν ὁμοίου χρώματος ἐνδυμασίαν. Ἐν μέσῳ τῆς ταραχῆς ὁ ἀστυνόμος καὶ οἱ φρουροὶ συλλαμβάνουσι τὸν Πικνιούζ, νομίσαντες αὐτὸν ὡς τὸν καταδίκον. Ὁ ἀτυχὴς ἀνταποκριτὴς ἤρξατο διαμαρτυρούμενος. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐν μέσῳ των κραυγῶν καὶ τῆς ταραχῆς προσεῖχεν εἰς τὰ λεγόμενά του. Πάραυτα ἀπηγχονίσθη! Ὅταν τὸ σχοινίον ἀπέπνιγεν αὐτὸν, ἐποίησε μομφασμὸν ἀποτράπαιον, οἱ δὲ θεαταὶ εἶπον:

— ὦ! πόσον ἄσχημος εἶναι!

Ὁ Ἀστυνόμος αἰφνης γίνεται καταπύρριος. Αἶρει τὰς χεῖρας πρὸς τ' ἄνω, καὶ πίπτει χαμαὶ κραυγάζων:

— Κατηραμένοι! Δὲν εἶναι αὐτός!

Παρὰ τὴν ἀγχόνην ἀκούεται καγχασμός. Ἦτο ὁ Οὐίλκερς, ὅστις ἐπανεκάμφεν ἐκεῖ, ἔνθα ἐκάθητο πρὶν ὁ Πικνιούζ, ὅπως λάβῃ σημειώσεις τῆς ἀπαγχονίσεως.

Ὁ ἀστυνόμος διὰ φωνῆς πνιγηρᾶς διέταξεν τὴν σύλληψιν του. Οἱ φρουροὶ ὤρμησαν κατὰ τοῦ καταδίκου, ὅστις ὁμοῦς ἐζήτησε τὸν λόγον. Ἐν Ἀμερικῇ ὁ λόγος ἐπιτρέπεται πάντοτε εἰς τὸν καταδικασθέντα εἰς θάνατον.

Ὁ Οὐίλκερς ἤρξατο μετὰ χάριτος καὶ εὐγλωττίας ὑποστηρίζων ὅτι ἐλυπεῖτο σφόδρα διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν παρανόσιν, ἢν θεβαίως δὲν προὐκάλεσεν αὐτὸς, ὅστις, ἐὰν ἠδύνατο νὰ προμαντεύσῃ τί θὰ συνέβαινε, δὲν θὰ παρενόχλει φεύγων τοὺς ἀξιότιμους θεατάς. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, ὃ γέγονε γέγονεν. Ἡ δικαιοσύνη εἶχεν ἀνάγκην ἐνὸς πτώματος. Τὸ πτώμα ἰδοῦ το ἐκεῖ κρεμάμενον· ἡ δικαιοσύνη ἱκανοποιήθη. Τί ζήτουσι νῦν παρ' αὐτοῦ;

Ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ ἀνέπτυξε καὶ ὑπεστήριξε τὸ θέμα του, ἰσχυρισθεὶς ὅτι ὁ φόνος των γυναικῶν ἱκανοποιήθη, διότι εἰς ἀνθρωπος ἐκρεμάσθη. Ἡ καταδίκη δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν προσωπικότητα, ἀλλ' εἰς τὴν ἀφρημένην ἰδέαν τῆς ἱκανοποιήσεως. Ἐπεραίωσε δὲ τὴν ἀγόρευσίν του ψάλλων τὸ Yankee Doodle καὶ ζητῶν τὴν παῦσιν τοῦ Ἀστυνόμου, ὅστις τόσῳ κακῶς ἐξεπλήρωε τὰ καθήκοντά του.

Ὁ λαὸς, ἠλεκτρισθεὶς ἐκ τῆς εὐγλωττίας τοῦ ρήτορος, ἔχειροκρότησεν.

Ἐλευθερωθεὶς λοιπὸν ὁ Οὐίλκερς, τῇ βουλήσει τοῦ λαοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια, ὡς νὰ ἐπέστρεφεν ἐκ τοῦ περιπάτου.

Μετὰ μίαν ὥραν ἐπεσκέφθη αὐτὸν ὁ ἐκδότης τοῦ «Ἥλιου» τοῦ Κικιάγου, ὅστις, ἀφοῦ ἀπώλεσε τὸν ἀνταποκριτὴν του, εἶχεν ἀνάγκην ἐτέρου καταλλήλου προσώπου, καὶ προσέφερε τῷ Οὐίλκερς 40,000 ταλλήρων ἐτήσιον μισθὸν, ἐὰν ἐδέχετο ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Πικνιούζ.

Ἡ συμφωνία ἐκλείσθη, καὶ ὁ Οὐίλκερς κατεχώρισεν ὡς πρώτην του ἔκθεσιν ἐν τῷ «Ἥλιῳ» τὰ τῆς ἀπαγχονίσεως τοῦ διαδόχου του μὲν ἐν τῇ ἀγχόνῃ, προκατόχου του δὲ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ «Ἥλιος» ἐξώδευσε πλέον των 300,000 φύλλων.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Νεκροὶ ὀμιλοῦντες. — Γράφουσιν ἐκ Καζαμτσιόλας εἰς τὴν Ἰταλικὴν ἐφημερίδα «Ρώμη» τὸ ἐξῆς περιεργον.

Μετέβη εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῆς πόλεώς μας γυνή τις, ὀνόματι Ἰωσηφίνα Μόντη, καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ζητεῖ νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὸν Δήμαρχον. Ἐπειδὴ ὁμοῦς τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ δημοτικὸν συμβούλιον εἶχε συνεδριάσιν, ἡ γυνὴ ἠναγκάσθη νὰ περιμεῖνῃ ἄχρι τέλους τῆς συνεδριάσεως.

Μετά ημίσειαν ώραν ὁ Δήμαρχος ἐκάλεσε τὴν γυναῖκα, ἣτις εἶπεν αὐτῇ ὅτι εἶδε, κατ' ὄναρ τὸν σύζυγόν της Βικέντιον Μόντην, ὀνηλάτην, φονευθέντα κατὰ τὸν σεισμόν τῆς 4 Μαρτίου, οὗ τὸ πτώμα δὲν εἶχεν ἔτι ἀνευρεθῆ, ὅστις εἶπεν αὐτῇ ὅτι εὐρίσκειτο κατὰ τὴν ὁδὸν «Καθαρτηρίου» ὑπὸ τινὰ γέφυραν, κεκαλυμμένος ὑπὸ τῶν ἐρειπίων καταπεσοῦσης οἰκίας, καὶ τῇ προσέθηκεν ὅτι ὤφειλε νὰ μεταβῇ παρὰ τῇ Δημάρχῳ, ὅπως παρακαλέσῃ αὐτὸν νὰ ἐξαγάγῃ ἐκεῖθεν τὸ πτώμα του, ἵνα ταφῇ δεόντως.

Ὁ Δήμαρχος καὶ οἱ Σύμβουλοι ἤρξαντο κατ' ἀρχὰς νὰ γελῶσιν, ἀλλ' ἔπειτα, ὅπως εὐχαιρήσῃ τὴν ὀδυρομένην καὶ παρακαλοῦσαν σύζυγον τοῦ ὀνηλάτου, διέταξαν ὅπως τέσσαρες ἄνθρωποι ἀνασκάψωσι τὴν θέσιν, ἣν ᾔθελε τοῖς ὑποδείξῃ ἡ γυνὴ.

Τὴν ἐπιούσαν, γενομένης τῆς ἀνασκαφῆς, τὸ πτώμα εὐρέθη ἀκριβῶς ἐν τῇ ὑποδειχθείσῃ θέσει! Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν λοιπὸν ὅτι καὶ οἱ νεκροὶ ὀμιλοῦσι!

Γυνὴ διάσημος. — Ἀγγέλεται ἐκ Δαμασκοῦ ὁ θάνατος τῆς διασημοῦ Ἰάνθης, συζύγου τοῦ ἀντιβασιλέως τῶν Ἰνδιῶν, διαζευχθείσης αὐτὸν, καὶ συζευχθείσης ἔπειτα ἐνώπιον ἱερέως τῶν ὁρέων, κλέφτην τινὰ διάσημον, ὅστις μετὰ ταῦτα προήχθη εἰς ὑπουργὸν τοῦ πολέμου ἐν Ἀθήναις.

Ὁ στρατηγὸς κλέφτης ὑπῆρξεν ἄπιστος πρὸς τὴν Ἰάνθην καὶ ἐπομένως πρὸς τὸν Βασιλέα Ὁθωνα. Νύκτα τινὰ ἀνεχώρησεν. Ἡ Ἰάνθη ἀνεχώρησε καὶ αὐτὴ καὶ μετέβη εἰς Συρίαν. Ἐν Δαμασκῷ ἐνουμφεύθη τὸν Ἀραβὰ Σέχαν Μιδγιουτέλ. Ἡ ἔνωσις αὕτη, διαρκέσασα 25 ἔτη, ὑπῆρξεν εὐτυχής, διότι ἐβασίευσεν ἐπὶ τῶν ἐξῆς ὅρων.

1ον. Τὰ θήλας τέκνα τοῦ ἀνδρογύνου εἶδει νὰ ἐκπτισθῶσι διαμαρτυρούμενα, τὰ δὲ ἄρρενα νὰ γίνωσι Μουτουλιάνοι. (Ἄλλ' ὅμως

δὲν ἐτεκνοποίησαν).

2ον. Οἱ σύζυγοι εἶδει νὰ κατοικῶσιν ἐν Δαμασκῷ ἐξ μῆνας κατ' ἔτος. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τὸ χαρμίον τοῦ Μιδγιουτέλ θά ἔμεινε ἐν τῇ ἐρήμῳ. Τοῦς λοιποῦς ἐξ μῆνας ὁ Μιδγιουτέλ θά μετέβαινε παρὰ τῷ χαρμίῳ του εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἡ Ἰάνθη δὲν θά τὸν ἐπεσκέπτετο ἢ ἄπαξ μόνον κατὰ μῆνα.

Τὸ συμβόλαιον τοῦτο ἐτηρήθη ἀσθηρῶς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

Ἡ Ἰάνθη εἶχεν ἐν Δαμασκῷ ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς πάσας τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικὰ τῆς Εὐρώπης. Ἄμα δ' ἔβλεπε Παρινόν τινα, ἠρώτα αὐτὸν πάραυτα περὶ θεάτρων, συγγραφέων, πολιτικῶν ἀνδρῶν κλπ.

Καὶ τοὶ ἐξηκοντούτις ἡ Ἰάνθη, ὀμοίως πολλὴ τῇ εἰκόνι τῆς, ἦν ἐξεργάσθη ὁ διάσημος Λάουρενς, ὅταν ἡ ρηθῆσα ἐκαλεῖτο Ἀκίδη Ἐλέμπορουγκ, καὶ ἣτις ἄρτι ἐπωλήθη ἐν δημοπρασίᾳ.

Τὰ ἀνωτέρω περιέχουσιν αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες. Ἡ γυνὴ δὲ περὶ ἧς ὁ λόγος, εἶναι ἂν δὲν σφάλλωμεν, ἡ γνωστὴ ἐν Ἀθήναις Δουκίσσα, πάντες δὲ γινώσκουσιν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πρωτεύουσῃ τῆς «Δουκίσσας τὰ σπήτια».

Ὁ εἰς ἐλαστικῷ κόμμῳς ἄνθρωπος. — Ἄνθρωποι ἔχοντες ἐλαστικὴν τὴν συνείδησιν, ὑπάρχουσι πανταχοῦ τῆς γῆς, ἀλλ' ἄνθρωποι ἔχοντες δέρμα ἐλαστικόν, εἰσὶ δυσεῦροτοι. Μέχρι τοῦδε, τῆς ἀνθρωπότητος τὰ χρονικὰ δὲν ἐσημείωσαν ἢ ἓνα καὶ μόνον.

Τῷ 1672 ἔζη οὗτος ἐν Ὀλλανδίᾳ. Ἐκαλεῖτο Βρούκθουρ. Κατ' ὄρθου δὲ νὰ τραβῇ τὸ δέρμα του ἀπὸ τῶν ὤμων του καὶ νὰ σχηματίσῃ δι' αὐτοῦ λαϊμοδέτην.

Ἐκτοτε οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περὶ ὁμοίου ἀνθρώπου. Κατ' αὐτὰς ὅμως, ἄνθρωπός τις περιέρχεται τὰς πόλεις πάσας τῆς Εὐρώπης

ἐκπλήσων τὸν κόσμον διὰ τοῦ ἐλαστικοῦ δέρματός του. Καλεῖται Ἑρρίκος Χαάγκ· ἐγεννήθη ἐν Ἐρλβάχῃ τῆς Γερμανίας· ἔχει ἡλικίαν 40 ἐτῶν καὶ ἀνάστημα μέτριον· εἶναι δὲ ἰσχνός.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰκοσαετῆς ὢν, παρετήρησε κατὰ πρῶτον τὰς θαυμασίας τοῦ δέρματός του ιδιότητας. Ἡδύνατο νὰ ἐξαπλῶνῃ αὐτὸ κατ' ἄπην τὸ σῶμά του κατὰ βούλησιν. Τὸ δέρμα ἐπανήρχετο εἰς τὴν θέσιν του χωρὶς νὰ ρυτιδωθῇ ποσῶς. Ἐφ' ὅσον τὰ ἔτη παρήρχοντο, ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἐλαστικότης τοῦ δέρματός του ἐπεταίετο. Σήμερον δύναται νὰ τραβῇ τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ στήθους του καὶ νὰ καλύπτῃ δι' αὐτοῦ τὸ πρόσωπόν του.

Θαυμαστὸν εἶναι τῶν γονάτων του τὸ δέρμα, ὕπερ καίτοι ἐκ φύσεως τεταμένον, ἐκτείνεται πλειότερον. Τὸ δέρμα του τεταμένον εἶναι διαφανές ὡς ἡ λεπτοτέρα μεμβράνη. Παρατηρῶν τις αὐτὸ εἰς τὸ φῶς, διακρίνει καὶ τὰς λεπτοτέρας ἀρτηρίας του.

Πανταχοῦ τῆς γῆς ὁ ἐλαστικὸς οὗτος ἄνθρωπος ἐφέλιξε τὸν θαυμασμὸν τῶν θεατῶν. Οἱ μάλλον ἔξοχοι φυσιολόγοι ἠρεύνσαν τὴν αἰτίαν τῆς ἐλαστικότητος τοῦ δέρματος αὐτοῦ, ἀλλ' ἄχρι τοῦδε εἰς οὐδὲν ἐφθασαν θετικὸν ἐξαγόμενον.

Ὁ παραδόξος οὗτος ἐλαστικὸς ἀνὴρ, εὐρίσκειται νῦν ἐν Πράγᾳ.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.

— (ΜΙΜΗΣΙΣ) —

Ἐνα παιδάκι ροδοπλατμένον
Μὲ θαυρασμένη θολὴ ματιὰ,
Μονάχο τρέχει καὶ πικραμένον
Μιλᾷ μὲ ὦλη τὴν ἐρημίαν,

Ὅ,τι κυτάρη, ὅ,τι ἀπαντήρη,
Ὅ,τι ἔστὸ δρόμο ἐμπρός βρεθῆ,
Ἀπελπισμένον ὅλ' σταματήση
Νὰ τὸ ρωτᾷ, νὰ τὸ μιλή.

Τὰ δούα του χέρια ἕψηλὰ σηκῶναι
Καὶ τὸ φεγγάρι πικρορωτᾷ,
Τὴ βοσκοπούλα μὴν ἀνταμῶναι,
Τὴ βοσκοπούλα ποῦ ἀγαπᾷ.

« Πές μου, φεγγάρι ἀγαπημένο,
Μήπως τὴ βλέπεις σ' καμμιά μεριά;
Πές μου ἔστὸ μαῦρο, τὸ πικραμένο
Γιατὶ μοῦ σκί'ετ' αὐτὴ ἡ καρδιά.

« Σ' ὄλο τὸν κόσμο τὴν ἐγρεύω
Σ' ὄλο τὸν κόσμο δὲν τὴ θωρῶ
Καὶ μεσ' τοὺς τάφους ἐκεῖ κοντεύω
Νὰ τρέξω μέσα νὰ τὴ ζητῶ.»

« Ὅχι, τοῦ λέγει τὸ φεγγαράκι,
Δὲν ἀνταμῶναι τώρα καμμιά
Ὅπως τὴ θέλεις, φτωχὸ παιδάκι,
Εἰς ὦλη τούτη τὴν ἐρημίαν.

« Ἄλλ' ἂν σοῦ τύχῃ καὶ περπατήσης
Στὸ κοιμητήρι τὸ φοβερό,
Δὲν ξέρω τότε . . . νὰ τὴν ἀντήσης
Μπορεῖ, μικρὸ μου . . . σ' ἓνα σταυρό! . . . »

Καὶ γόνει λάμπει ἔστὸ πρόσωπό του
Κιτρινασμένη καὶ θλιβερὴ
Ποῦ τοῦ φιλάει τὸ μέτωπό του,
Νὰ τοῦ λαφύρῃ λές τὴ ψυχί.

Μὰ τὸ καυμένο νὰ κλαίῃ ἀργίξει
Μ' ὦλη τὴ μαύρη ἀπελπισίαν.
Τὸ βᾶδισμά του ἀλλοῦ γυρίζει
Καὶ μπαίνει μέσα σὲ μιὰ κλησιά.

Ρωτᾷ μὲ πόνο τὴν Παναγίαν
Καὶ τῆς ἀνάφτει ἓνα κερί,
Καὶ γονατίζει μ' ἀησυχίαν
Μπρὸς τὴν εἰκόνα τὴν ἱερή.

« Ὁ Παναγιά μου! τῆς λέγει, πέ μου
Τὸ ταῖρι ποῦ'να ποῦ νὰ τὸ βροῦ,
Γιατὶ, γλυκεριά μου, ἐγὼ ποτὲ μου
Χωρὶς ἐκεῖνο εἶναι δὲν ζῶ! . . . »

• Δυὸ ἡμέρες πᾶνε, σεμνὴ Παρθένα,
 Πρὸ δὲν τῆ θλέπω ἐκεῖ νὰ ἴωθῃ
 Μ' ἔλα τ' ἀρνιά της νὰ θρίσκη ἡμένα
 Πρὸ τὴν προσμένω κἀθε αὐγῇ.

« Ὡ Παναγιά μου! ἦές μου ἔσὸ μαῦρο·
 Μὴ τόση ἔχεις καρδιὰ σκληρῇ!
 ἦές μου ἔσὸ δόλχο νὰ ἴπάγω ναῦρου
 Τῆ βοσκοπούλα τῆ τρυφερῇ! . . . »

Ἡ Παναγία βλέμμα σηκώνει,
 Κ' εἰς τὸ καῦμένο τὸν οὐρανὸ
 Τοῦ δείχνει πάνω, κ' αὐτὸ παγώνει
 Ἀπὸ τῆ σκέψι, ἀπ' τὸν καῦμό.

Νεκρολιθῶνι ἀνάφτει, κἀει
 Καὶ ἀγροικῶνται ἡ ψαλμουδιαῖς. . . .
 Παρὰ τὸ μαῦρο σπαράζει, κλαίει·
 Φτωγὸ παιδάκι μὴ τόσο κλαίει!

Μὲν λάμπ' ἀνάφτει μὲ χλιτα κἀλλη
 Σαπφειρομένα καὶ φλογερά. . . .
 Καὶ νὰ ἀνοίγει τῆ θεῖ' ἀγκάλῃ
 Τοῦ πλάστ' ἡ Μάνα, ἡ Παναγιά.

« Πάγει! τοῦ λέγει· εἶν' ἀγγελάκι
 Ἐκεῖνη τόρα· ἔλα καὶ σὺ
 Μὲ κείνη νᾶσαι, χρυσὸ παιδάκι,
 Αἰώνιο ταῖρι σ' ἄλλη ζωῇ!

• Ἐκεῖνη τόρα ἴψηλά πετάει
 Καὶ δὲν τῆς λείπει καμμιά χαρά·
 Παρὰ μονάχα σένα ζητάει. . . .
 Ἐλα, μικρὸ μου, σ' αὐτῆ σιμά!»

Καὶ τῆ φυγῆ του ἀπ' τὸ κορμὶ του
 Ἡ Παναγία πέρνει εὐθύς.
 Καὶ κείνο ἔβρίσκει μὲ τῆ χρυσῇ του
 Ὅλες τὲς χάρες γλυκειᾶς ζωῆς! . . .

Καὶ ἄν ἐσδύσθῃ τ' ἄγρὸ φεγγάρι
 Μ' ἔλα τ' ἀστέρια ἔσὸν οὐρανὸ,
 Μονάχο πτώμα εἰς τὸ χορτάρι
 Βρέθηκ' ἐκεῖνο τὸ ὄρφανό!

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 3 Σεπτεμβρίου 1881.

ΑΛ. Κ. ΠΕΡΔΙΚΙΔΗΣ.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Πιθξ - Νδξ.

Λύσις τοῦ Λογογράφου

Ἡ δημοσιογραφία εἶναι τετάρτη ἐν τῷ
 Κράτει δύναμις.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ Κράτος· ἔπαν διευθύνω.
 Ἡ θελήσι· μου εἶναι Νόμος
 Καὶ τῶν λαῶν καὶ Βασιλέων,
 Στέμματος βλέμμα δύναν' ὅμως
 Τὴν δύναιμι μου νὰ συντρέψῃ
 Καὶ πίπτω τότε ἀπὸ τὰ ὕψη.

Μ' ἀναλγησίαν θηριώδη
 Σκληρὸς τις ὅμως ἂν θελήσῃ
 Ὡς ἄλλον ἔνοχον, κακοῦργον
 Εὐθύς νὰ μ' ἀπολεφαλίσῃ,
 Θὰ γίνω ἔν κακὸν σημεῖον,
 Πληγῆς κατόπιν ἀναδύον,

ΓΡΙΦΟΣ

ἀλλοιοφῆ

